

Likabehandlingsplan

BÄCKAGÅRDSSKOLANS REKTORSOMRÅDE 2012

Likabehandlingsplan

för

Bäckagårdsskolan 2012

Trygghet, respekt, delaktighet, ansvar och glädje

**Om förbud mot diskriminering, trakasserier och
kränkande behandling**

Gäller för F – 9 samt skolbarnsomsorgen

1. Inledning

Bäckagårdsskolan är en F – 9 skola med ca 550 elever. Vi har en hälsofrämjande profil som grund för allt arbete. Det innebär att vi betonar vikten av att arbeta med allas fysiska, sociala och psykiska hälsa. Vår utgångspunkt är att lyfta fram allas förmågor och stärka dem. Samarbetet med elevernas föräldrar är viktigt.

Alla skolor ska ha ett handlingsprogram för att förebygga, motverka och åtgärda kränkande behandling samt följa diskrimineringslagen. Skolan ska främja elevers lika rättigheter.

Enligt lag finns det förbud mot **diskriminering** på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder samt förbud mot **kränkande behandling**.

Lagar som styr är diskrimineringslagen och skollagens kap 1:10 § samt kap.6.

Vision:

På Bäckagårdsskolan ska vi sträva efter att alla bemöts med respekt och får vara en del av gemenskapen och det ska vara en positiv anda på skolan.

En god social miljö är en förutsättning för ett gott lärande.

Gemensamma normer och värden har stor betydelse i det sociala umgänget såväl mellan barn som mellan barn och vuxna. De vuxna ska uppmuntra att gemensamma regler följs samt tydligt och konsekvent markera gränser.

Vuxna ska också lägga märke till och uppmuntra barns alla former av positivt beteende och skapa förtroendefulla relationer mellan sig och barnen.

I detta ingår att lyssna på barnen och beakta deras upplevelse av en situation, även om den vuxna har en annan syn på en specifik händelse.

Mål:

Bäckagårdsskolan jobbar för en hälsofrämjande skolutveckling.

En skola:

- fri från mobbning, diskriminering och annan kränkande behandling.
- som man går till med glädje.
- där alla känner delaktighet, medansvar och trygghet.
- som stimulerar eleven att ta egna initiativ, eget ansvar och vara nyfiken.
- som strävar efter att få trygga elever som värnar om varandra och miljön.
- där alla följer gemensamma regler och normer.

2. Definitioner

Med *diskriminering* avses vad gäller denna plan:

1. *direkt diskriminering*: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.
2. *indirekt diskriminering*: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder eller viss sexuell läggning, så vida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och det medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. *trakasserier*: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning,
4. *sexuella trakasserier*: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. *instruktioner att diskriminera*: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Med *kränkande behandling* avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan kränker ett barns eller en elevs värdighet.

3. Nulägesbeskrivning

3.1 Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

3.1.1 Allmänt

Vi följer rutinerna enligt våra årsklockor. Vi har värdegrund, förhållningssätt och likabehandling som återkommande punkter. Vi strävar efter en samsyn i vårt förhållningssätt och arbetar i enlighet med rutiner i vår elevhälsoplan. I all planering av arbetet ska frågan om likabehandling vara aktuell.

Exempel på återkommande tillfällen:

- Arbetslagsmöten där de kommande veckornas arbete planeras
- Särskilda konferenser utifrån elevhälsa
- Eleverna deltar i olika former av råd/grupper
- Årlig uppstartsvecka
- Startkurs för elever i skolår 6

Under 2011 genomfördes förändringar kopplade till analysarbete av trygghetsenkäten, bland annat genom införandet av högre vuxentäthet vid s.k. otrygga platser.

Skolan rapporterar incidenter enligt stadsdelens övergripande plan, och dokumenterar kontinuerligt statistik avseende incidenter kring hot, våld och kränkning.

Vår övergripande strategi är att arbeta förebyggande med elever och pedagoger i samverkan med föräldrar. Vi införlivar detta i det vardagliga arbetet ständigt genom att lyfta olika frågeställningar i våra pedagogiska diskussioner:

- vårt förhållningssätt till varandra och till eleverna som vuxna förebilder
- hanteringen av en rak och öppen kommunikation
- positiva förväntningar på alla elever
- dialog mellan pedagoger/arbetslag/föräldrar
- tydliga gemensamma regler och normer
- kontinuerligt användande av IUP som ett verktyg för elevens lärande och utveckling genom hela skoltiden. Ett samarbete mellan elev, lärare och föräldrar.

Vi uppmuntrar det positiva och starka i vårt arbete gemensamt att använda olika arbetsmetoder:

- dagliga samtal
- mentorssamtal enligt schema
- gemensamt ämnesövergripande arbete 2 halvdagar/v för att skapa helhet och sammanhang i elevernas kunskapsutveckling både i ämneskunskaper och socialt.
- gruppstärkande aktiviteter och lekar som också utvecklar elevernas empatiska förmåga, t.ex. samarbetsövningar, värderingsövningar och trygghetsövningar
- pedagogernas närvaro i elevgrupper på raster. Rastvaktschema.

- pedagogerna styr gruppernas sammansättning. Eleverna har fasta platser i klassrum och skolrestaurang, som bestäms av pedagogerna.
- vi uppmuntrar delaktighet i allt arbete enligt skolans hälsofrämjande profil.
- skolan har två elevråd, ett bland de yngre och ett bland de äldre eleverna.
Mål: att arbeta med övergripande frågor som gäller alla elever.
Deras uppdrag:
  - Elevrådsstyrelsen samverkar med rektor.
  - Medverka vid anställningsintervjuer.
  - Utveckla demokratiska former.
  - Helhetssyn över skolans övriga råd.
  - Representant i skolrådet.
  - Information mellan elevråd yngre – äldre.
  - Årlig utvärdering av skolans verksamhet.
- klassrådsverksamhet i alla klasser på fasta tider med tydlig anknytning till övrig rådsverksamhet.
- månadmöten med alla elever inom ett arbetslag.
- vi arbetar aktivt med att eleverna ska använda ett vardat språk till varandra och till vuxna. Att de ska förstå innebörden och skadan med att skicka bilder, sms och meddelanden med nedlåtande innehåll på olika webb communities och på så vis avstå från de handlingarna.
- **elevhälsoarbete enligt skolans Elevhälsoplan**
- utvecklingssamtal
- föräldramöten
- frånvaro kontrolleras och noteras dagligen. Snabb kontakt om elevens frånvaro inte är anmäld av vårdnadshavare.
Vi är anslutna till Malmö stads Skola 24.

3.1.2 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av kön

Vi arbetar medvetet med att ge pojkar och flickor samma möjligheter genom att vara uppmärksamma hur vi tilltalar dem, vilka läromedel vi köper in och hur vi grupperar i olika arbeten. Vi tänker på hur vi bekräftar elever, inte utifrån kön och klädsel utan efter positiva egenskaper eller händelser.

Särskilt uppmärksammar vi idrottsämnet utifrån att undersökningar generellt visar ojämlika förutsättningar för pojkar och flickor.

Genusperspektivet ingår i skolans pedagogiska planeringar (LPP).

3.1.3 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av etnisk tillhörighet

Vid skolstart samtalar vi med föräldrarna för att få veta så mycket som möjligt om elevernas bakgrund, modersmål, vanor och traditioner.

Vi uppmuntrar barn och föräldrar att använda sitt eget modersmål.

Då behov finns, beställs tolk.

Modersmålsundervisning erbjuds.

Vi tänker på hur vi väljer bild- och textmaterial så att de speglar olika miljöer och människor med olika utseende och bakgrund.

I skolans pedagogiska planeringar (LPP) beaktas också etniska perspektiv.

3.1.4 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning

Vi är uppmärksamma på att vi har olika traditioner i familjer i vardagen och vid högtider och födelsedagar. Vi bekräftar mångfalden genom att elever får berätta om sina olika traditioner. Pedagogerna är uppmärksamma på sitt bemötande av eleverna i samband med olika kulturers traditioner.

I etiska diskussioner och undervisningsmoment läggs tonvikten på att bekräfta både skillnader och likheter.

3.1.5 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av funktionshinder

Lokalerna är anpassade för att kunna ta emot barn med olika funktionshinder.

Hiss och handikapptalett finns samt låga trösklar. Dörröppnare på ett par entrédörrar. Ljud och ljusförhållanden är också anpassade.

Pedagogerna har tät kontakt med vårdnadshavare och elevhälsoteamet för att anpassa undervisningen efter elevers särskilda behov.

Skolan har ett gott och inarbetat samarbete med BUP och Barnhabiliteringen.

Skolgården är planerad för att även vara handikappvänlig.

Skolan tillhandahåller anpassat undervisningsmateriel som t.ex. talsyntes, datorer, Mp3-spelare mm.

3.1.6 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av sexuell läggning

Vi arbetar med att stärka elevers självkänsla, våga säga ifrån, respektera varandra och varandras olikheter.

Vi arbetar med att vi lyfter elevers frågeställningar kring familjestrukturer. Familjer kan se olika ut.

Vi har årligen teman som behandlar samlevnad. Målen är dokumenterade och anpassade efter elevernas ålder och mognad.

Vi bejakar allas rätt att ha vilka kläder de vill och ha varierande intressen.

Skolsköterskan träffar alla elever i åk 5 gruppvis, pojkar för sig och flickor för sig, med inriktning på puberteten och förståelsen för sina kroppar.

Skolår 8 har, förutom den fortlöpande sex- och samlevnadsundervisningen enligt årsklockan, även besök på Ungdomsmottagningen.

3.2 Att upptäcka diskriminering eller annan kränkande behandling

Allmänt

- Personalen är närvarande både på lektioner och raster, såväl ute som inne.
- Personalen är uppmärksam på kränkningar såväl mellan elev-elev som mellan vuxen – elev.
- Mentorerna i F – 9 och fritidspedagogerna i F – 5 har regelbundna samtal både enskilt och i grupp.
- Vi har rutiner för hur man tar emot när elever berättar om kränkningar.

- Redan misstanke om att kränkningar förekommer bör uppmärksammas.
- Antimobbingråd finns bland eleverna. (AMG, Anti Mobbing Gruppen)
- Antimobbingteam finns bland vuxna. (KRAM, Kamratskap Respekt Ansvar Mod)
- All personal är uppmärksam på om elever upplever sig diskriminerade eller kränkta av någon vuxen i verksamheten.

3.3 Att utreda diskriminering och annan kränkande behandling

Då diskriminering eller annan kränkande behandling upptäcks ska följande rutiner följas:

- Samtal med berörda, initiativ tas av personal som upptäckt eller fått informationen.
- Vid behov ges information vidare till arbetslag, arbetsledare och föräldrar utifrån vad som har hänt.
- Skriftlig dokumentation av händelsen.
- Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den eller de som kan ha eller har utövat kränkningen och den som blivit utsatt.
- Utredningen bör söka utröna och analysera orsakerna till den uppkomna situationen.
- Har kränkningar pågått över tid, lämnas ärendet till skolans antimobbingteam (KRAM) som genomför samtal och dokumentation . Om uppföljningen visar att kränkningen inte upphört, lämnas ärendet vidare till rektor enligt handlingsplan
- **Ansvarsfördelning** för utredning

Kränkning mellan elever	Pedagogerna samt KRAM
-------------------------	-----------------------

Kränkningar vuxen – elev	Skolledningen
--------------------------	---------------

- Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till andra myndigheter bör göras.

3.4 Att åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling

- Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.
- Vid tillfället för kränkningen agerar den vuxna som är närvarande genom att avbryta kränkningen.
- Kort samtal med berörda elever.
- Uppmärksamhet från personal så att kränkningarna inte upprepas.
- Vid kränkande händelser ansvarar den personal som är ansvarig för de inblandade eleverna för att informera föräldrarna om händelserna och hur vi tillsammans arbetar vidare med dem.

- Handlingsplan för KRAM.

Det ska vara två vuxna med vid samtalen. Samtalen ska sammanställas och användas vid uppföljning. Samtalen följer en särskild mall.

Samtal med den som upptäckt kränkningen.

Samtal med den som blivit utsatt.

Samtal med den eller de som utfört kränkningen en och en.

Diskutera vid behov med arbetslag/kolleger om situationen.

Kontakta hemmen. (I undantagsfall tas inte denna kontakt.)

Fortsatt aktivt arbete i elevgrupperna med vårt förebyggande arbete enligt tidigare beskrivna planer.

3.5 Uppföljande åtgärder

- Enstaka incidenter elever emellan följs upp av de pedagoger som arbetar nära eleverna. Vid upprepade tillfälle elever emellan görs en handlingsplan vilken inkluderar uppföljning samt utvärdering.
- Vid varje tillfälle då vuxen kränker elev sker en uppföljning av skolledningen.
- Alla incidenter som berör hot, våld, kränkningar och diskriminering sammanställs och avidentifieras av elevvården och rapporteras vidare som information till politisk nivå varje termin. Den samlade bilden följs även upp och åtgärdas av elevhälsoteamet (EHT).

3.6 Ansvarsfördelningen

Åtgärder	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • EHT arbetar aktivt för att Likabehandlingsplanen efterlevs. • Vuxen reagerar på händelse • Samtal med inblandade elever	Skolledningen. All personal. Mentor eller annan personal som känner eleven.
Dokumentation på särskild blankett för incidentrapport, hot, våld, kränkning.	
<ul style="list-style-type: none"> • Vid behov finns elevhälsovård, specialpedagog /psykologhjälp att tillgå. • Samtal med inblandad personal och föräldrar.	Skolledning/ Elevhälsovården
Dokumenteras på särskild blankett.	Skolledning

4. Planerade åtgärder avseende det kommande året

4.1 Allmänt

Arbeta för att planen förblir ett levande dokument som personal, föräldrar är väl förtrogna med. Analysera och åtgärda resultatet av den årliga trygghetsenkäten. Alla vuxna ska fortsätta att arbeta aktivt enligt likabehandlingsplanen.

4.2 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av kön

Arbeta med litteratur med olika genusperspektiv. Fortsätta arbetet med elevgrupperingar så att de blir så lite könsuppdelade som möjligt. Ge äldre flickor och pojkar möjligheter till både gemensam och könsuppdelad idrott.

4.3 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av etnisk tillhörighet

Fortsätta arbeta enligt det vi tidigare beskrivit.

4.4 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning

Fortsatt uppmärksamhet och samtal om att vi alla gör på olika sätt när det gäller familjeliv, högtider och traditioner.

4.5 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av funktionshinder

Anpassa verksamheten till de behov som elever med funktionshinder har.

4.6 Specifikt vad gäller diskriminering på grund av sexuell läggning

Vara noggranna i vårt sätt att prata om känslor, kärlek, familjeliv och inte ta en gemensam norm för given.

Ta vara på elevers naturliga nyfikenhet på dessa frågor.

5. Beskrivning av hur barn och personal skall medverka i arbetet med planen samt hur vårdnadshavare skall göras delaktiga i arbetet.

I det dagliga arbetet ska likabehandlingsplanen vara ett levande dokument.

På personalkonferenser är bemötande och skolklimatet en återkommande diskussionspunkt.

Eleverna görs delaktiga genom klassråden samt de övriga råden på skolan. De kommer med förslag och synpunkter som beaktas då planen upprättas.

Via sina mentorssamtal har eleverna en direktkanal där alla frågor kan lyftas.

På föräldramöten ska genomgång av likabehandlingsplanen ingå.

Även värdegrundsfrågor ska diskuteras på föräldramöten och hur skolan och hemmet tillsammans kan ha en positiv inverkan på eleverna om vi tar klart avstånd från diskriminering och kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen presenteras och kommenteras på skolrådet.

6. Beskrivning av hur planen skall göras känd och förankras i hela verksamheten och hos barns och elevers vårdnadshavare

Planen finns tillgänglig för all personal, alla elever och föräldrar.

Under uppstartsveckan varje år görs en noggrann genomgång av planen med aktiva samarbetsövningar.

Genomgång och samtal om planen på personalkonferenser, klassråd, föräldramöten och skolråd.

Frågeställning: Lever verkligheten upp till vår plan?

7. Beskrivning av hur planen årligen skall följas upp, utvärderas och rutiner kring upprättandet av en ny plan

Genomför årlig enkät i november, till alla elever om deras trivsel och trygghet i skolan.

Ta del av AMG-rådets erfarenheter, iakttagelser och synpunkter.

Utveckla arbetet kring personalen och skolrådets delaktighet i utvärderingen.

Elevehälsoteamet upprättar ny plan i december 2012.

Viktiga telefonnummer och e-postadresser:

Diskrimineringsombudsmannen (DO), Box 3686, 103 59 Stockholm

Tel 08-120 20 700

E-post do@do.se

Fax 08-120 20 800

www.do.se

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm

Tel 08-586 080 00 (växel)

E-post skolinspektionen@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se

Barn- och elevombudet, Box 23069, 104 35 Stockholm

Tel 08-586 080 00 (växel)

E-post beo@skolinspektionen.se

Fax 08-120 20 800

www.skolinspektionen.se

Husie SDF
Bäckagårdsskolan
Klågerupsvägen 342
212 36 Malmö